

**ДУГОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕЋА
ЗА ПЕРИОД 2017-2026.**

Пословно име: Јавно комунално предузеће „Паркинг сервис“ Пожаревац

Седиште: Пожаревац, Воје Дулића 28

Претежна делатност: 5221- услужне делатности у копненом саобраћају

Матични број: 20182385

ПИБ: 104526529

ЈББК: 81922

Надлежни орган јединице локалне самоуправе: Скупштина града Пожаревца

Пожаревац, 27.2.2017. године

1. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно комунално предузеће „Паркинг сервис“ Пожаревац је основано 24.5.2006. године одлуком Скупштине општине Пожаревац ради обављања комуналне делатности управљања јавним паркиралиштима, која је Законом о јавним предузећима и Законом о комуналним делатностима дефинисана као делатност од општег интереса. Делатност управљања јавним паркиралиштима обухвата следеће услуге:

- одржавање јавних паркиралишта и простора за паркирање на обележеним местима (затворени и отворени простори),
- организација и вршење контроле и наплате паркирања,
- уклањање непрописно паркираних, одбачених или остављених возила,
- премештање паркираних возила под условима прописаним законима,
- постављање уређаја којима се по налогу надлежног органа спречава одвожење возила
- уклањање, премештање возила и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила у случајевима предвиђеним посебном одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се уређује начин обављања комуналне делатности управљања јавним паркиралиштима, као и вршење наплате ових услуга.

Правни положај и статус предузећа регулисан је актом о оснивању и статутом. Последње измене акта о оснивању, ради усаглашавања са новим Законом о јавним предузећима, извршене су у току 2016. године.

Предузеће послује у правној форми „јавно предузеће“. Град Пожаревац је једини власник предузећа са уделом у власништву над капиталом од 100%.

Књиговодствена вредност капитала којим располаже ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац на дан 31.12.2015. године износила је 30.392.127,41 динара.

Вредност уплаћеног новчаног дела основног капитала уписаног код Агенције за привредне регистре износи 1.000 динара, док неновчани део основног капитала у АПР-у није евидентиран.

Предузеће не користи ниједан комунални објекат који је по Закону о јавној својини означен као средство у јавној својини.

2. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Законски оквир који уређује пословање предузећа чине следећи правни акти:

- Закон о јавним предузећима;
- Закон о комуналним делатностима;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима;
- Одлука о јавним паркиралиштима Скупштине града Пожареваца.

ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац у смислу Закона о буџетском систему није директни нити индиректни корисник буџетских средстава, али као корисник јавних средстава потпада под

регулативу која проистиче из овог системског прописа. Код пројекција пословања у наредним годинама треба водити рачуна о рестрикцијама које проистичу из Закона о буџетском систему:

- забрана запошљавања која је на снази од децембра 2013. године, а продужена је до краја 2017. године,
- ограничења код новог запошљавања која проистичу из Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, а важиће до краја 2018. године,
- умањење висине основних зарада за 10% и забрана повећања основица за обрачун зарада на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава чија примена временски није орочена.

Поред ових прописа, код пројекција пословања предузећа треба имати у виду одредбе Закона о јавним набавкама, као и опште прописе који се примењују и на сва друга активна привредна друштва:

- прописи којима се уређују облигациони односи
- прописи из области финансија и рачуноводства
- порески прописи
- прописи из области радног права
- прописи из области заштите права потрошача
- други општи прописи из области заштите и безбедности на раду, противпожарне заштите итд.

3. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Паркинг сервис је у обављању делатности управљања јавним паркиралиштима у 2016. години достигао следећи ниво развоја:

Показатељ	Јединица мере	Ниво 2016.
Број паркинг места на отвореним паркиралиштима	број	984
Број паркинг места на затвореним паркиралиштима	број	258
Укупан број остварених сати паркирања на отвореним паркиралиштима	број	629.105
Укупан број остварених сати паркирања на затвореним паркиралиштима	број	637.572
Број специјалних возила за уклањање непрописно паркираних возила	број	1
Укупан број уклоњених непрописно паркираних возила	број	568
Број издатих дневних карата	број	9.190

У предстојећем десетогодишњем периоду (2017-2026.) планирано је да се управљање јавним паркиралиштима у Пожаревцу развија динамиком приказаном у наредној табели:

Показатељ	Краткорочно (до 2019.)	Средњорочно (до 2021.)	Дугорочно (до 2026.)
Број паркинг места на отвореним паркиралиштима	1.000	1.020	1.050
Број паркинг места на затвореним паркиралиштима	258	258	258
Укупан број остварених сати паркирања на отвореним паркиралиштима	648.000	660.000	700.000
Укупан број остварених сати паркирања на затвореним паркиралиштима	644.000	650.000	654.000
Број специјалних возила за уклањање непрописно паркираних возила	1	1	1
Укупан број уклоњених непрописно паркираних возила	900	950	1.100
Број издатих дневних карата	9.000	8.500	8.000
Број паркинг места у јавним гаражама и јавним монтажним гаражама	0	0	200
Укупан број остварених сати паркирања у јавним гаражама и јавним монтажним гаражама	0	0	150.000

Планирано повећање показатеља у кратком, средњем и дугом року оствариће се инвестирањем у возила и опрему за наплату и контролу паркирања и даљим развојем информационог система предузећа. Предвиђа се умерени раст свих показатеља осим броја уклоњених непрописно паркираних возила, који је у 2016. доживео драстичан пад (568 возила у односу на 909 возила у 2014. или 995 током 2013. године). Број издатих дневних карата има тенденцију смањења јер се очекује раст броја сати паркирања на отвореним паркиралиштима, што ће директно утицати да се издаје мање дневних карата захваљујући редовном плаћању паркинга од стране корисника услуга.

Дугорочна перспектива развоја делатности подразумева и разматрање увођења блоковског паркирања, односно зонирања и укључивања у систем наплате паркиралишта у центру Пожаревца која су намењена станарима стамбених зграда, а користе их сви возачи за паркирање својих возила без плаћања накнаде. Блоковско паркирање ће се увести искључиво у договору са кућним саветима станара у тим улицама.

Већи раст броја расположивих паркинг места за кориснике услуга могућ је једино изградњом јавне гараже или јавне монтажне гараже. Вредност улагања у јавну монтажну гаражу на најфреквентнијем затвореном паркингу у Улици Моше Пијаде била би око 80 милиона динара, што је за трећину више од укупних годишњих прихода предузећа, док би допринос монтажне гараже повећању расположивог броја паркинг места за наплату у Пожаревцу био свега 6% (72 нова паркинг места на постојећих 1.242 места). Оваква капитална инвестиција је неисплатива и може се реализовати искључиво финансирањем из средстава буџета локалне самоуправе. Неопходно је планским документима града Пожаревца одредити нове локације за јавна паркиралишта, јер је

евидентан недостатак паркинг простора у свим улицама где су последњих десетак година грађене нове стамбене зграде. Доказ за наведену тврдњу је чињеница да се у свакој улици са новоизграђеним стамбеним зградама аутомобили паркирају на тротоарима и зеленим површинама, чиме се угрожава несметано кретање и безбедност пешака.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА

Инвестиције у возила, опрему за наплату и контролу паркирања и развој информационог система предузећа додатно ће побољшати финансијски положај предузећа растом прихода у већем проценту од раста трошкова. Учешће трошкова зарада и осталих личних расхода у укупним расходима није могуће смањити, јер се послује са оптималним бројем запослених, а просечна нето зарада у ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац (36.786 динара у 2015. години) је испод просека зарада у Пожаревцу (39.051 динар) и далеко испод просека Србије (44.437 динара).

Инвестирање ће бити финансирано искључиво из сопствених средстава, а субвенције из буџета локалне самоуправе тражиће се само за реализацију капиталних пројеката чија вредност премашује укупне годишње приходе. Не планира се задуживање дугорочним нити краткорочним кредитима код пословних банака, пошто ће се текуће и инвестиционо одржавање у потпуности финансирати сопственом акумулацијом. Успешност пословања процењиваће се на основу следећих показатеља:

Показатељ	(у динарима)		
	Краткорочно (до 2019.)	Средњорочно (до 2021.)	Дугорочно (до 2026.)
Укупни приходи	69.433.000	73.892.000	83.447.000
Укупни расходи	62.388.000	66.125.000	74.175.000
Укупан број запослених	45	45	45
Књиговодствена вредност капитала	43.000.000	49.000.000	62.000.000
Садашња вредност основних средстава	16.000.000	18.000.000	23.000.000
Укупне обавезе по кредитима	0	0	0
Укупна краткорочна потраживања	7.200.000	7.500.000	8.000.000
Укупне краткорочне обавезе	7.200.000	7.500.000	8.000.000
Укупни трошкови запослених	42.098.000	44.620.000	50.052.000
Економичност (приходи/расходи)	1,11	1,12	1,13
Капитал по запосленом	955.555,56	1.088.888,89	1.377.777,78
Наплаћена потраживања (краткорочна потраживања у односу на годишњи приход)	40,05	40,93	41,67
Степен амортизовања основних средстава (садашња вредност / набавна вредност)	0,52	0,55	0,58
Солвентност (готовина у односу на краткорочне обавезе)	1,40	1,45	1,50
Ликвидност (краткорочна потраживања у односу на краткорочне обавезе)	1,00	1,00	1,00

Трошкови запослених у односу на укупне расходе	0,67	0,67	0,67
Степен задужености	0,14	0,13	0,11

5. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ

Оптимални број запослених у ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац је 45 радника, од чега 37 треба да ради послове основне делатности (наплата и контрола паркирања, одношење непрописно паркираних возила и надзор над непосредним извршиоцима), а 8 запослених је довољно за обављање административних послова. Повећање броја запослених преко тог броја, чак и у оквиру основне делатности, било би контрапродуктивно, што се доказује финансијским резултатима Паркинг сервиса у периоду 2011-2013. године, када је било 47 запослених, а предузеће се налазило на ивици губитка. Смањењем овог броја на 45 од 2014. почео је период експанзије и остварења високе стопе добити.

Ограничења приликом запошљавања наметнута применом Закона о буџетском систему и Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, ако се буду примењивала и након 2018. године, озбиљно ће угрозити пословање, јер због природног одлива услед одласка у старосну пензију неће бити довољног броја извршилаца и ниво прихода ће почети да опада, што ће онемогућити спровођење стратегије развоја предузећа.

6. ПОЛИТИКА ЦЕНА УСЛУГА

Повећање цена услуга се од оснивања предузећа 2006. године планирало у складу са очекиваном годишњом стопом инфлације у Републици Србији. Оваквим начином одређивања цена покривају се сви текући трошкови предузећа, али се не омогућује довољна стопа акумулативности из које ће се финансирати развој. Посебан проблем представља чињеница да цену започетог сата паркирања на затвореним паркиралиштима није могуће увећавати за проценат инфлације, јер се паркинг плаћа искључиво у готовом новцу, па се важећа цена од 50 динара, која није мењана од 2013. године, може повећати само за 5 или 10 динара, односно за најмање 10 или 20%. Ова цена није промењена четири године баш зато што је због недостатка ситног новца у оптицају немогуће наплаћивати сат паркирања 51 или 52 динара. Приходи од затворених паркиралишта учествују са преко 40% у укупним приходима предузећа и јасно је да од висине цене поменуте услуге зависи комплетно пословање у наредних десет година.

Одступањем од правила да се цене услуга смеју повећати искључиво у проценту очекиване годишње стопе инфлације у случају цену започетог сата паркирања на затвореним паркиралиштима, пројекција кретања стопе акумулативности, односно издвајања дела прихода за развој, било би следеће:

Показатељ	Краткорочно (до 2019.)	Средњорочно (до 2021.)	Дугорочно (до 2026.)
Степен покрића текућих трошкова	100%	100%	100%
Планирана стопа акумулативности	6%	8%	10%

7. ОКВИРНИ ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНА ПОЛИТИКА

У наредних десет година, до краја 2026. године, најзначајнија капитална инвестиција за ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац била би изградња јавне гараже или јавне монтажне гараже. Услед ниског нивоа укупних годишњих прихода предузеће није у могућности да самостално финансира ниједну капиталну инвестицију, а како је изградња ове врсте објеката неисплатива због ниске цене започетог сата паркирања и веома високих трошкова градње и одржавања, реализација наведене капиталне инвестиције изводљива је искључиво из средстава буџета локалне самоуправе.

Оквирни износ неопходних улагања у јавну монтажну гаражу по садашњим ценама био би око 80 милиона динара, чиме би се добило 65 нових паркинг места. Изградња јавне гараже са 200 паркинг места коштала би најмање 500 милиона динара.

Замена дотрајале опреме и возила вршиће се по истеку или пред крај истека радног века постојећих основних средстава. У 2017. планира се набавка новог специјалног возила ауто-дизалице, а до краја планског периода замениће се површински асфалтни слој на три затворена паркиралишта, у улицама Моше Пијаде, Дринској и Таковској, набавиће се четири нове паркинг кућице, затим опрема за наплату, као и ПДА уређаји са термалним штампачима за контролу наплате. Сва средства намењена инвестиционом одржавању биће обезбеђена из сопствених прихода предузећа и неће се узимати кредити од пословних банака.

Директор
ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац
Марија Паповић, дипл. економиста